PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

Vnútorné predpisy Prírodovedeckej fakulty
Univerzity Komenského v Bratislave

Vnútorný predpis č. 6/2025

Smernica dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

Smernica k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Ročník 2025

Obsah:

Čl. 1 Úvodné ustanovenia, účel 3
Čl. 2 Rozsah platnosti 3
Čl. 3 Definícia pojmov a skratiek 4
Čl. 4 Zodpovednosti a právomoci 6
Čl. 5 Koncepcia politiky BOZP 17
Čl. 6 Posudzovanie rizík 17
Čl. 7 Poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov 18
Čl. 8 Pracovné úrazy 19
Čl. 9 Traumatologický plán 20
Čl. 10 Požívanie alkoholických nápojov, omamných látok alebo psychotropných látok 20
Čl. 11 Výchova a vzdelávanie v oblasti BOZP 21
Čl. 12 Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu 21
Čl. 13 Pracovná zdravotná služba 22
Čl. 14 Ochrana nefajčiarov 24
Čl. 15 Ručná manipulácia s bremenami 24
Čl. 16 Osobitné skupiny zamestnancov 25
Čl. 17 Súvisiace právne predpisy 28
Čl. 18 Záverečné ustanovenia 29

Dekan Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej iba „PriF UK") vydáva túto smernicu, ktorou upravuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na všetkých pracoviskách PriF UK, Prírodovedecká fakulta, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, Bratislava.

Čl. 1
Úvodné ustanovenia, účel

1) Smernica sa vydáva v súlade so Zákonom NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom NR SR č. 311/2001 Z.z , Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

2) Smernica upravuje všeobecné zásady prevencie a základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na všetkých pracoviskách PriF UK, Prírodovedecká fakulta, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, Bratislava (ďalej len PriF UK), na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie.

3) Za plnenie úloh starostlivosti o BOZP a hygienu na všetkých pracoviskách PriF UK zodpovedajú podľa § 9 zákona NR SR č. 311/2001 Z.z. v znení ďalších predpisov (Zákonník práce) vedúci zamestnanci a zamestnanci poverení organizovaním, riadením a kontrolou práce.

4) Smernica vymedzuje práva a povinnosti vedúcich zamestnancov, bezpečnostného technika, zástupcov zamestnancov pre BOZP a zamestnancov PriF UK vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

5) Povinnosti a opatrenia stanovené touto smernicou sú v rozsahu nevyhnutnom na zaistenie BOZP vzhľadom na povahu činností povinní okrem zamestnancov PriF UK dodržiavať aj:
   a) podnikatelia a fyzické osoby vykonávajúce činnosti pre PriF UK,
   b) zamestnanci iných zamestnávateľov, ktorí majú prevádzku v priestoroch PriF UK,
   c) študenti PriF UK,
   d) iné osoby, ktoré sa s vedomím PriF UK pohybujú v priestoroch PriF UK.

6) Všetci zamestnanci PriF UK sú povinní oboznámiť sa s touto smernicou.

Čl .2
Rozsah platnosti

1) Táto smernica je platná v rámci spoločnosti PriF UK a záväzná pre zamestnávateľa a všetkých jeho zamestnancov. Vzťahuje sa taktiež primerane aj na osoby, ktoré sa so súhlasom zamestnávateľa zdržiavajú v jej priestoroch a objektoch.

2) Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu.

Čl .3
Definícia pojmov a zoznam skratiek

1) Definície:

a) **Bezpečnosť práce -** je stav pracoviska, ktorý poskytuje vysokú mieru istoty, že pri dodržiavaní pravidiel (bezpečnostných požiadaviek, technologických a pracovných postupov a pod.), platných pre príslušné pracovisko a pracovný proces a bez pôsobenia nepredvídateľných vonkajších vplyvov, bude vylúčená alebo znížená možnosť ohrozenia života a zdravia osôb, poškodenia alebo zničenia majetku spoločnosti.

b) **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (**ďalej len **BOZP)** - je stav pracovných podmienok, ktoré vylučujú alebo minimalizujú pôsobenie nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.[1]

c) **Bezpečnosť technického zariadenia** - je stav technického zariadenia a spôsob jeho používania, pri ktorom nie je ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnanca; bezpečnosť technického zariadenia je neoddeliteľnou súčasťou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.[2]

d) **Bezpečnostné zariadenia -** technické alebo iné zariadenia (súčasť stroja alebo iného zariadenia), ktoré je určené na zaistenie alebo zvýšenie bezpečnosti pri práci.

e) **Dodávateľ** - osoba, alebo organizácia, ktorá zamestnávateľovi dodáva služby v súlade s dohodnutými podmienkami a okolnosťami.

f) **Interné predpisy na zaistenie BOZP** - sú aj pravidlá o BOZP vydané zamestnávateľom po dohode so zástupcami zamestnancov, resp. po dohode s príslušným orgánom inšpekcie práce a orgánom na ochranu zdravia.

g) **Nebezpečenstvo** - je stav alebo vlastnosť faktora pracovného procesu a pracovného prostredia, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca.[3]

h) **Neodstrániteľné nebezpečenstvo** - je také nebezpečenstvo, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť.[4]

i) **Neodstrániteľné ohrozenie** - je také ohrozenie, ktoré podľa súčasných vedeckých a technických poznatkov nemožno vylúčiť ani obmedziť.[5]

j) **Nebezpečná látka -** je látka, alebo zmes látok, ktoré na základe chemických, fyzikálnych alebo toxických vlastností jednotlivo alebo v kombinácii vytvárajú nebezpečenstvo.

k) **Existujúcou látkou** - látka uvedená v Európskom zozname existujúcich komerčných chemických látok.[6]

l) **Nebezpečná udalosť** - je udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia. [7]

m) **Nočná práca** - je práca vykonávaná v čase medzi 22. hodinou a 6. hodinou. [8]

n) **Ohrozenie** - je situácia, v ktorej nemožno vylúčiť, že zdravie zamestnanca bude poškodené. [9]

[1] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 146 ods. 2
[2] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 146 ods. 2
[3] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. e)
[4] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. h)
[5] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. i)
[6] Čl. 3 ods. 20 písm. a) nariadenia (ES) č. 1907/2006 v platnom znení.
[7] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. j)
[8] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 98 ods. 1)
[9] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. f)

o) **OOPP – osobný ochranný pracovný prostriedok -** je každý prostriedok, ktorý zamestnanec pri práci nosí, drží alebo inak používa vrátane jeho doplnkov a príslušenstva, ak je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca. [10]

p) **Organizačné opatrenia** - spočívajú vo vhodnej úprave celého pracovného režimu a organizácie práce tak, aby sa vylúčilo alebo obmedzilo pôsobenie škodlivých alebo nepriaznivých vplyvov práce a pracovného prostredia. (vykonávanie analýzy rizík, resp. prehodnotenie existujúceho systému riadenia rizík, skvalitnenie preventívnej kontroly a údržby zariadení a objektov, uplatňovanie kvalifikačných požiadaviek, zvýšenie počtu pracovníkov v sledovanej činnosti, úprava režimu práce, zavedenie bezpečnostných prestávok, úprava materiálových tokov a premiestňovacích procesov, prehĺbenie kontroly dodržiavania bezpečnostných požiadaviek, kontrola konzumácie alkoholu a i.)

q) **Osobitné skupiny zamestnancov -** sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiace ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím. [11]

r) **Pracovisko** - priestor, v ktorom zamestnanec alebo skupina zamestnancov vykonáva prácu.

s) **Pracovný úraz** - je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov. [12]

t) **Právne a ostatné predpisy na zaistenie BOZP** - sú predpisy na ochranu života a predpisy na ochranu zdravia, hygienické a protiepidemiologické predpisy, technické predpisy, technické normy, dopravné predpisy, predpisy o požiarnej ochrane a predpisy o manipulácii s horľavinami, výbušninami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými látkami škodlivými zdraviu, ak upravujú otázky týkajúce sa ochrany života a zdravia.[13]

u) **Prevencia** - je systém opatrení plánovaných a vykonávaných vo všetkých oblastiach činnosti zamestnávateľa, ktoré sú zamerané na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, a určenie postupu v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnanca. [14]

v) **Posudzovanie rizík** - systematické preverovanie toho, čo môže zamestnancom a osobám zdržiavajúcim sa so súhlasom podniku na jeho pracoviskách ublížiť, alebo pôsobiť nežiaducu udalosť a zváženie, či sú súčasné bezpečnostné opatrenia dostatočné.

w) **Riziko** - je pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví.[15]

x) **Riziková práca** je práca:

   i) pri ktorej je zvýšené nebezpečenstvo vzniku choroby z povolania, profesionálnej otravy alebo iného poškodenia zdravia v súvislosti s prácou:[16]

   ii) práca zaradená do tretej a štvrtej kategórie. O zaradení práce do tretej kategórie a štvrtej kategórie, o zmene alebo vyradení práce z tretej kategórie a štvrtej kategórie rozhoduje príslušný orgán verejného zdravotníctva na základe návrhu zamestnávateľa, fyzickej osoby – podnikateľa, ktorý nezamestnáva iné fyzické osoby, alebo z vlastného podnetu.[17]

[10] V zmysle Nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z. § 1 ods. 2
[11] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. c)
[12] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 195 ods. 2
[13] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 39 ods. 1
[14] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. d)
[15] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. g)
[16] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 2 písm. x)
[17] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 31 ods. 6

y) **Traumatologický plán** - postup v prípade vzniku poškodenia zdravia, vrátane poskytnutia prvej pomoci a evakuácie zranených osôb.

z) **Technické opatrenia** - spočívajú vo vhodnej úprave, udržiavaní objektov, pracovísk, strojov a zariadení v takom technickom stave, ktorý zaručuje ich bezpečnú prevádzku. Požadovaný stav sa dosahuje najmä pravidelnými odbornými prehliadkami a skúškami, pravidelnou údržbou, odstraňovaním nedostatkov, prispôsobovaním strojov, zariadení a technológií novým poznatkom vedy, techniky apod. (rekonštrukcie zariadení, úprava technologického postupu, pravidelná technická diagnostika, nahrádzanie fyzicky namáhavých prác technickými prostriedkami, nahrádzanie škodlivých látok neškodnými, zvýšenie kvality prostriedkov osobnej ochrany a i.)

aa) **Vedúci zamestnanci** - zamestnanci, ktorí riadia sekcie, katedry, referáty a oddelenia PriF UK.

bb) **Výchovné opatrenia -** spočívajú v realizácii cieľavedomého a trvalého systému ovplyvňovania vedomia zamestnancov s cieľom vytvárať ich schopnosť rozoznávať alebo uvedomovať si riziká a pracovať tak, aby neohrozovali život a zdravie svoje alebo iných osôb. (vstupné a opakované školenia, inštruktáž na pracovnom mieste, nácvik modelových situácií, preverovanie vedomostí, informácie o pracovných rizikách a ochrane pred nimi, zamestnanecké konzultácie a i.)

cc) **Zamestnávateľ** – PriF UK, Ilkovičova 6, Bratislava.

dd) **Zamestnanci -** všetci zamestnanci, ktorí sú v zmluvnom pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom pomere s PriF UK .

2) Skratky:

- **BOZP -** bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- **IP** - inšpektorát práce
- **OPP** - osobné ochranné pracovné prostriedky
- **PÚ** - pracovný úraz

Čl. 4
Zodpovednosti a právomoci

1) Základná charakteristika:

a) Postupy a zásady uvedené v tejto smernici sú záväzné pre všetkých zamestnancov PriF UK, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na realizácii a zabezpečovaní činností popísaných v smernici.

b) Všetci zamestnanci sú povinní preukázateľne sa oboznámiť s touto smernicou a dodržiavať jej ustanovenia. Táto smernica je záväzná pre každého jedného zamestnanca PriF UK dňom, kedy bol s ňou oboznámený.

c) Bezpečnostný technik s touto smernicou oboznamuje zamestnancov pri vstupnom školení a následne pri periodickom školení v intervale minimálne 1x za 3 roky.

d) Vedenie PriF UK je povinné zabezpečiť zverejnenie tejto smernice tak, aby bola všetkým zamestnancom verejne prístupná.

2) Povinnosti zamestnávateľa:

a) Zamestnávateľ je v rozsahu svojej pôsobnosti povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia

vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce. Zamestnávateľ je povinný zlepšovať úroveň ochrany práce vo všetkých činnostiach a prispôsobovať úroveň ochrany práce meniacim sa skutočnostiam.[18]

b) Preventívne a ochranné služby na účely tohto zákona sú odborné služby poskytované zamestnávateľovi, ktoré súvisia s výberom, organizovaním a vykonávaním odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým s prevenciou rizík vrátane psychosociálnych rizík a ochranou pred nimi.[19]

c) Preventívnymi a ochrannými službami sú bezpečnostnotechnická služba a pracovná zdravotná služba.[20]

d) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pre zamestnancov bezpečnostnotechnickú službu. Na vykonávanie bezpečnostnotechnickej služby je zamestnávateľ povinný určiť dostatočný počet vlastných odborných zamestnancov, ktorí sú s ním v pracovnom pomere, alebo v obdobnom pracovnom vzťahu. Zamestnávateľ, ktorý vykonáva bezpečnostnotechnickú službu vlastnými odbornými zamestnancami, musí byť primerane technicky a prístrojovo vybavený potrebnými pracovnými prostriedkami.[21]

e) Zamestnávateľ je povinný poskytnúť vlastnému odbornému zamestnancovi, alebo dohodnúť s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, alebo s právnickou osobou, ktoré sú oprávnené na výkon bezpečnostnotechnickej služby, dostatočný čas na plnenie odborných úloh pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie potrebných preventívnych a ochranných opatrení. Pri určovaní dostatočného času zamestnávateľ zohľadňuje veľkosť organizácie, počet zamestnancov, pracovné podmienky a rozsah, charakter a rozloženie nebezpečenstiev a z nich vyplývajúcich rizík.[22]

f) Odborný zamestnanec preukazuje odbornú spôsobilosť dokladom o odbornej spôsobilosti.[23]

g) Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva dodávateľská spoločnosť na prevenciu a ochranu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na základe zmluvného vzťahu.[24]

h) Minimálny tím pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 3 písm. c) tvoria:
   i. lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo, špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia, špecializačnom odbore preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia alebo špecializačnom odbore služby zdravia pri práci a verejný zdravotník,
   ii. lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa písmena a) a lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo. [25]

i) Vedúcim tímu pracovnej zdravotnej služby môže byť len lekár, ktorý má špecializáciu v špecializačnom odbore uvedenom v odseku 5 písm. a) a je súčasťou tímu pracovnej zdravotnej služby; vedúcim tímu pracovnej zdravotnej služby môže byť tento lekár iba v jednom tíme pracovnej zdravotnej služby.[26]

[18] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 1
[19] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 2
[20] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 3
[21] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 4
[22] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 5
[23] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 21 ods. 6
[24] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 22 ods. 2
[25] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30a ods. 5
[26] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30a ods. 6

3) Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

a) **Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný:**

i. vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

ii. zlepšovať pracovné podmienky a prispôsobovať ich zamestnancom; zohľadňovať pritom meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,

iii. zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,

iv. zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,

v. zabezpečovať, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,

vi. odstraňovať nebezpečenstvo a ohrozenie, a ak to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vykonať opatrenia na ich obmedzenie a pripravovať opatrenia na ich odstránenie,

vii. nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraviu nebezpečných, alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,

viii. v priestoroch, kde sa používajú, alebo skladujú nebezpečné látky, alebo sa používajú technológie a zariadenia, pri ktorých zlyhaní môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho počtu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia, a v priestoroch, kde sa nachádzajú osobitné nebezpečenstvá a nebezpečenstvá, ktoré môžu bezprostredne a vážne ohroziť život a zdravie zamestnancov

ix. prijať opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia; ak to s ohľadom na dosiahnuté vedecké a technické poznatky nie je možné, prijať opatrenia na ich obmedzenie,

x. vykonať nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia a umožniť prístup do ohrozeného priestoru len nevyhnutne potrebným zamestnancom, ktorí sú riadne a preukázateľne oboznámení a majú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

xi. určovať bezpečné pracovné postupy,

xii. určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,

xiii. písomne vypracovať a podľa potreby vyhodnocovať a aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania,

xiv. vydávať vnútorné predpisy, pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

xv. vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk:

(1) zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,

(2) spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
(3) zakázaných mladistvým zamestnancom,

xvi. viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci päť rokov odo dňa, keď bol v nich vykonaný posledný záznam, ak osobitný predpis neustanovuje inak,

xvii. zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav, najmä na výsledok posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnosti, na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, najmä výsledku posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnostiam, na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

xviii. zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických schopností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,

xix. zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu vrátane lekárskych preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci, a to v pravidelných intervaloch s prihliadnutím na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiada,

xx. dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u:
(1) zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
(2) zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
(3) osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie,

xxi. poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu, alebo iného poškodenia zdravia, taký spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mohol mať za následok ohrozenie bezpečnosti, alebo zdravia zamestnancov.

b) **Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný:**

i. vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,

ii. bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života, alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,

iii. udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.

c) **Zamestnávateľ je povinný bezplatne:**

i. poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev, alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu, alebo mimoriadnemu znečisteniu,

ii. zabezpečovať zamestnancom pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života, alebo zdravia, a poskytovať umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny; zabezpečovanie pitného režimu je zamestnávateľ povinný upraviť vnútorným predpisom.

d) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c). Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
e) Zamestnávateľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari, a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách.
f) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je zamestnávateľ povinný písomne informovať preventívne a ochranné služby o zamestnávaní zamestnanca na určitú dobu a o zamestnávaní zamestnanca k nemu dočasne prideleného podľa osobitného predpisu.
g) Zamestnávateľ je povinný starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách, alebo v jeho priestoroch.
h) Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.
i) Zamestnávateľ, ktorý je fyzickou osobou, a štatutárny orgán zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, po oznámení podľa § 12 ods. 5 a § 22 ods. 8 sú povinní zabezpečiť vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení; ak je bezprostredne ohrozený život, alebo zdravie, sú povinní konať bezodkladne.
j) Povinnosti zamestnancov pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri vykonávaní potrebných opatrení neovplyvňujú zodpovednosť zamestnávateľa za plnenie povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
k) Náklady spojené so zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný znášať zamestnávateľ; tieto náklady nesmie presunúť na zamestnanca. [27]

4) Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

a) Zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca
   i. s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,
   ii. s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,
   iii. so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život, alebo zdravie zamestnanca. [28]
b) Zamestnávateľ je povinný oboznámiť zrozumiteľne a preukázateľne zamestnanca so zoznamom prác a pracovísk. [29]

[27] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 6
[28] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 7 ods. 1
[29] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 7 ods. 2

i. zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
ii. spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
iii. zakázaných mladistvým zamestnancom.[30]

c) Zamestnávateľ je povinný zamestnanca oboznámiť pri jeho prijatí do zamestnania, preložení na iné pracovisko, zaradení, alebo prevedení na inú prácu, zavedení novej technológie, nového pracovného postupu, alebo nového pracovného prostriedku.[31]

d) Zamestnávateľ je povinný zamestnancom a zástupcom zamestnancov vrátane zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie o:
i. nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,
ii. preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
iii. opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdolávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,
iv. preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach navrhnutých a nariadených príslušným inšpektorátom práce alebo orgánmi dozoru,
v. pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.[32]

e) PriF UK je prostredníctvom poverených osôb zabezpečiť:
i. vstupné školenia pri nástupe zamestnancov a študentov,
ii. následne zabezpečovať periodické školenie minimálne jedenkrát za tri roky s overením znalostí z tejto oblasti. Periodické školenie sa zabezpečuje aj po návrate zamestnanca z materskej dovolenky.

f) Školenie vedúce k získaniu oprávnenia – odbornú spôsobilosť sú organizované osobitne podľa príslušných právnych predpisov (obsluha zariadení, kurz prvej pomoci a pod.)

g) PriF UK je povinná zabezpečiť , aby aj zamestnanci iného zamestnávateľa, prípadne fyzické osoby a osoby pohybujúce sa v priestoroch PriF UK s ich súhlasom dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie BOZP platné pre priestory PriF UK.

5) Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života, alebo zdravia:

a) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov pri práci v prípade vzniku bezprostredného a vážneho ohrozenia života, alebo zdravia je zamestnávateľ po zohľadnení veľkosti organizácie, charakteru práce, charakteru nebezpečenstiev a veľkosti rizika povinný:
i) vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia zamestnancov a na poskytnutie prvej pomoci a na ten účel najmä:
ii) písomne určiť postup pre prípad záchranných prác, evakuácie a vzniku poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci,

[30] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 6 ods. písmeno m)
[31] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 7 ods. 3
[32] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 7 ods. 8

iii) vybaviť pracoviská potrebnými prostriedkami vrátane prostriedkov na poskytnutie prvej pomoci,
iv) určiť a odborne spôsobilými osobami vzdelať a pravidelne vzdelávať dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie záchranných prác, evakuácie a na poskytovanie prvej pomoci, ako aj na hasenie požiaru,
v) zabezpečiť potrebné kontakty s príslušnými zdravotníckymi pracoviskami, záchrannými pracoviskami a hasičskými jednotkami,
vi) vopred vykonať opatrenia, aby sa zamestnanci mohli postarať o svoje zdravie a bezpečnosť, prípadne o zdravie a bezpečnosť iných osôb, a aby podľa svojich možností zabránili následkom tohto ohrozenia,
vii) bezodkladne informovať o ohrození a o príslušných ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú, alebo môžu byť vystavení tomuto ohrozeniu,
viii) bezodkladne vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia,
ix) nepožadovať od zamestnancov, okrem odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali, alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje také ohrozenie.

b) Zamestnávateľ nesmie posudzovať ako nesplnenie povinnosti, ak zamestnanec odmietol vykonať prácu, prerušil prácu, alebo opustil pracovisko, aby odišiel do bezpečia, ak sa dôvodne domnieval, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život, alebo zdravie iných osôb.[33]

6) Kontrolná činnosť:

a) Zamestnávateľ je povinný sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov, najmä kontrolovať
b) stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení; na ten účel v intervaloch určených osobitnými predpismi zabezpečovať kontrolu tohto stavu, meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, úradné skúšky, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení,
c) či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok, alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,
d) činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,
e) riadne používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení.
f) Zamestnávateľ je povinný odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou![34]

7) Povinnosti vedúcich zamestnancov:

a) Úlohy zamestnávateľa v oblasti starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.[35]
b) Vedúci zamestnanci sú zodpovední za:

[33] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 8
[34] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 9
[35] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 6 ods. 8

i) vytváranie priaznivých pracovných podmienok pre nimi riadených zamestnancov a zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rozsahu svojej pôsobnosti,
ii) riadenie a kontrolovanie dodržiavania bezpečnostných predpisov pri práci nimi riadených zamestnancov, kontrolovanie požívania alkoholických nápojov a kontrolovanie pracoviska, strojov a zariadení z hľadiska spĺňania požiadaviek BOZP,
iii) zabezpečenie odstránenia zistených nedostatkov, ako aj porúch a príčin porúch a havárií technických zariadení,
iv) zabezpečenie účasti novoprijatých zamestnancov na vstupnom školení BOZP a OPP a na vstupnej inštruktáži na pracovnom mieste, ako aj uvoľnenie zamestnancov na periodické, odborné školenia a skúšky a lekárske prehliadky v ich pracovnom čase,
v) oboznámenie nimi riadených zamestnancov s ich úlohami, povinnosťami a právami,
vi) prideľovanie práce zamestnancom, ktorá je dohodnutá v pracovnej zmluve, vydanie písomného opisu pracovných činností (náplň práce), ktoré patria do okruhu práce dohodnutej v ich pracovnej zmluve,
vii) dodržiavanie pravidiel slušnosti a občianskeho spolužitia na pracovisku s cieľom vytvárať priaznivú pracovnú atmosféru, motivujúcu podriadených zamestnancov kvalitne plniť pracovné úlohy,
viii) realizáciu politiky BOZP,
ix) kontrolovanie dodržiavania predpisov BOZP dodávateľmi prác, ktorí vykonávajú činnosť na ich pracoviskách,
x) oboznámenie zamestnancov s politikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
xi) zabezpečenie, aby nedochádzalo k porušovaniu pracovnej disciplíny a k neplneniu pracovných povinností,
xii) dodržiavanie zákazu prác a pracovísk pre ženy a mladistvé osoby,
xiii) vypracovanie interných predpisov pre prevádzku, údržbu, opravy a obsluhu strojov a zariadení používaných na pracovisku a pre pracovné činnosti v oblasti BOZP,
xiv) zabezpečenie vypracovania a vedenia dokumentácie strojov a zariadení, pokiaľ je predpísaná (prevádzkové denníky a pod.),
xv) bezpečnú a spoľahlivú prevádzku používaných strojov a zariadení a za zabezpečenie realizácie ich predpísaných odborných prehliadok a skúšok,
xvi) používanie v prevádzke len takých pracovných nástrojov, náradia a pracovných pomôcok, ktoré zodpovedajú požiadavkám BOZP,
xvii) vybavenie zamestnancov pracovnými nástrojmi, náradí, a pracovnými pomôckami, ktoré potrebujú k vykonávaniu svojej pracovnej činnosti a ochrane zdravia a oboznámenie zamestnancov s ich bezpečným používaním,
xviii) nedovolenie vykonávať práce zamestnancovi, ktorý pre príslušnú prácu nemá potrebnú kvalifikáciu, odbornú a zdravotnú spôsobilosť,
xix) oboznámenie zamestnancov s možnými rizikami vyplývajúcimi z povahy práce, ktorú budú vykonávať a informovanie zamestnancov s ochrannými opatreniami pred ich pôsobením,
xx) vydávanie vhodných osobných ochranných pracovných prostriedkov ako aj potrebných hygienických, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, prípadne ochranných nápojov,
xxi) vybavenie zamestnancov OOPP, ktoré zodpovedajú vyhľadaným a vyhodnoteným rizikám a za kontrolu, že sú tieto poskytnuté OOPP zamestnancami riadne používané,
xxii) vybavenie pracovísk bezpečnostnými značkami, pokynmi a signalizáciou,
xxiii) realizáciu porád týkajúcich sa aj oblasti BOZP na pracovisku a využívanie námetov zamestnancov na zdokonaľovanie práce,
xxiv) zaistenie bezpečnostných a hygienických podmienok pre prácu neohrozujúcu život a zdravie zamestnancov.

c) Vedúci zamestnanci sú povinní nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť svojmu nadriadenému zamestnancovi, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec ich pracovných povinností.

8) Práva a povinnosti zamestnancov:

a) Zamestnanec má právo:
   i) prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou; v prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
   ii) odmietnuť vykonať prácu, alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený jeho život alebo zdravie, alebo život, alebo zdravie iných osôb. [36]

b) Zamestnanec je povinný:
   c) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
   d) spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce, alebo orgánom dozoru,
   e) vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s:
      i) návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
      ii) poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
   f) obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci len na základe preukazu, osvedčenia, alebo dokladu podľa § 16 ods. 1 písm. b) alebo písm. c), alebo podľa § 16 ods. 14 a len ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo na vykonávanie tejto činnosti,
   g) náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
   h) používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
   i) dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život, alebo zdravie,
   j) zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalosti,
   k) podrobiť sa lekárskym preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci,
   l) oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi, alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce, alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť, alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,

[36] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 12 ods. 1

m) nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,
n) podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ, alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok, alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
o) dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,
p) zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch.[37]

9) Bezpečnostný technik:

a) Bezpečnostný technik je odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý zamestnávateľovi napomáha pri realizácii opatrení v oblasti BOZP, technických zariadení a ustanovených pracovných podmienok, vrátane zisťovania a odstraňovania nedostatkov v týchto oblastiach. Vykonáva výchovnú, poradenskú a kontrolnú činnosť.
b) Zriadením funkcie bezpečnostného technika nie je dotknutá zodpovednosť zamestnávateľa za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
c) V PriF UK je bezpečnostný technik zabezpečený formou dodávateľskej spoločnosti na základe zmluvného vzťahu.
d) Bezpečnostný technik s príslušnými útvarmi zamestnávateľa koordinuje:
   i) vypracovanie systému a programov výchovy a vzdelávania zamestnancov v oblasti BOZP,
   ii) vypracovanie pravidiel a pokynov na zaistenie BOZP,
   iii) vypracovanie záznamov a správ o PÚ, iných ako PÚ, nebezpečných udalostiach, prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení,
   iv) vypracovanie rozborov úrazov, nebezpečných udalostí, prevádzkových nehôd (havárií), porúch technických zariadení, priemyselných otráv a chorôb z povolania,
   v) vypracovanie zoznamu zakázaných prác pre ženy a mladistvých.
e) Bezpečnostný technik kontroluje:
   i) stav pracovísk (objekty, komunikácie, stroje, zariadenia, náradia, nástroje, materiály, pracovné pomôcky, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizáciu práce),
   ii) dodržiavanie ustanovení vzťahujúcich sa na bezpečnosť práce, technických zariadení a ustanovených pracovných podmienok, platných bezpečnostných a hygienických predpisov, príkazov a pokynov,
   iii) dodržiavanie zákazu prác tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám a mladistvým,
   iv) používanie ochranných zariadení , OOPP a starostlivosť o ne,
   v) dodržiavanie podmienok odbornej spôsobilosti.
f) Bezpečnostný technik vykonáva:
   i) oboznamovanie zamestnancov s predpismi na zaistenie BOZP a overuje znalosti z predpisov,
   ii) metodické usmerňovanie a odbornú poradenskú činnosť pre zamestnávateľa v oblasti BOZP.
g) Bezpečnostný technik spolupracuje:

[37] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 12 ods. 2

i) s komisiou BOZP, so zástupcami zamestnancov pre BOZP, s pracovnou zdravotnou službou a reprezentatívnou organizáciou zamestnancov,
ii) so štátnym odborným dozorom nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva.
iii) pri zisťovaní a posudzovaní zdrojov príčin úrazov a iných nežiaducich udalostí
iv) pri vykonávaných dychových skúšok na zistenie požitia alkoholu zo strany zamestnávateľa, omamných a psychotropných látok.

10) Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť

a) Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva najmenej desať zamestnancov, alebo ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností na úrovni divízie, alebo skupiny je uvedený v prílohe č. 1, je povinný a iný zamestnávateľ môže vymenovať jedného zamestnanca, alebo viacerých zamestnancov za zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, a to na základe návrhu príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady, alebo voľby zamestnancov, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán, alebo zamestnanecká rada.
b) Zamestnanca možno navrhnúť, alebo zvoliť za zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť len s jeho písomným súhlasom.
c) Jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť u zamestnávateľa, ktorého kód podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností na úrovni divízie, alebo skupiny je uvedený v prílohe č. 1, môže zastupovať najviac 50 zamestnancov. U ostatných zamestnávateľov môže jeden zástupca zamestnancov pre bezpečnosť zastupovať viac ako 50 zamestnancov, ale nie viac ako 100 zamestnancov.
d) Zástupca zamestnancov pre bezpečnosť je oprávnený
   i) vykonávať kontroly pracovísk a overovať plnenie opatrení z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
   ii) vyžadovať od zamestnávateľa informácie o skutočnostiach ovplyvňujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; tie môže prerokúvať s odborovou organizáciou, alebo so zamestnaneckou radou, ktorá pôsobí u zamestnávateľa, a po dohode so zamestnávateľom aj s odborníkmi v danom odbore pod podmienkou, že sa nevyzradia utajované skutočnosti chránené osobitnými predpismi,
   iii) spolupracovať so zamestnávateľom a predkladať návrhy na opatrenia na zvýšenie úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
   iv) požadovať od zamestnávateľa odstránenie zistených nedostatkov; ak zamestnávateľ neodstráni nedostatky, na ktoré bol upozornený, je oprávnený dávať podnety príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
   v) zúčastňovať sa na rokovaniach organizovaných zamestnávateľom týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vyšetrovania príčin vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17, merania a hodnotenia faktorov pracovného prostredia, zúčastňovať sa na kontrolách vykonávaných príslušným inšpektorátom práce, alebo príslušným orgánom dozoru a od zamestnávateľa požadovať informácie o výsledkoch a záveroch týchto kontrol a plnení uložených opatrení, meraní a hodnotení,
   vi) predkladať pripomienky a návrhy príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru pri výkone inšpekcie práce alebo dozoru u zamestnávateľa.
e) Zamestnávateľ je povinný zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zabezpečiť na plnenie úloh podľa odseku 3 vzdelávanie, poskytnúť v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy a vytvoriť nevyhnutné podmienky na výkon ich funkcie.

f) Zamestnávateľ je povinný sprístupniť na svojich pracoviskách na obvyklom a voľne prístupnom mieste zoznam zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť spolu s uvedením pracoviska, na ktorom pracujú.[38]

11) Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

a) Zamestnávateľ, ktorý zamestnáva viac ako 100 zamestnancov, zriadi ako svoj poradný orgán komisiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a zástupcovia zamestnávateľa, najmä odborníci v danom odbore, pričom nadpolovičnú väčšinu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť.
b) Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zasadá najmenej raz za rok.[39]
c) Komisia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je oprávnená:
   i) pravidelne hodnotiť stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, stav a vývoj pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a ďalších udalostí podľa § 17 zákona č. 124/2006 Z. z. a hodnotiť ostatné otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane pracovného prostredia a pracovných podmienok,
   ii) navrhovať opatrenia v oblasti riadenia, kontroly a zlepšovania stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
   iii) vyjadrovať sa ku všetkým otázkam súvisiacim s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
   iv) požadovať od zamestnávateľa nevyhnutné informácie potrebné na výkon svojej činnosti.[40]

12) Ustanovením komisie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie sú dotknuté oprávnenia zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť.[41]

Čl. 5
Koncepcia politiky BOZP

1) Zákon č. 124/12006 Z. z. deklaruje v § 6 ods. 1 písm. k) povinnosť zamestnávateľa písomne vypracovať a podľa potreby vyhodnocovať a aktualizovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie.

2) PriF UK schvaľuje „Politiku BOZP". Je podporovaná najvyšším vedením organizácie a predstavuje záväzok reprezentujúci zámery, základnú orientáciu v oblasti BOZP, ciele, ktoré chce PriF UK v oblasti BOZP dosiahnuť.

Čl. 6
Posudzovanie rizík

1) Cieľom posudzovania rizík je identifikovať nebezpečenstvá a ohrozenia, vyhodnotiť závažnosť rizík, navrhnúť opatrenia na elimináciu rizík a stanoviť postupy pre využitie výsledkov posudzovania rizík.

[38] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 19
[39] V zmysle Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. § 20 ods. 1
[40] V zmysle Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. § 20 ods. 2
[41] V zmysle Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. § 20 ods. 3

2) Posudzovaným systémom sú stroje, zariadenia, technológie, pracovný priestor, pracovné činnosti, používaný materiál používané v jednotlivých prevádzkach spoločnosti.

3) **Informácie o ohrozeniach sa získajú z týchto údajov:**
   a) technická a prevádzková dokumentácia strojov a technológií,
   b) organizačné a technické predpisy podniku, písomné pokyny, návody a pracovné postupy,
   c) údaje o úrazovosti, chorobnosti, nežiaducich udalostiach, poruchách,
   d) záznamy z interných a externých kontrol,
   e) konzultácie s odbornými pracovníkmi a so zamestnancami,
   f) legislatívne predpisy, normy, vrátane európskych, technická a vedecká literatúra,
   g) návody,
   h) prehliadky pracovísk, objektov.

4) Hodnotenie rizík predstavuje určenie pravdepodobnosti vzniku nežiaducej udalosti, závažnosti dôsledku možného poškodenia zdravia a určenie akceptovateľnosti rizika.

5) **Návrh bezpečnostných opatrení:**

   a) Na základe vyhodnotenia analýzy rizík stanoví bezpečnostný technik v spolupráci s vedúcimi zamestnancami a zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť vhodné opatrenia na zníženie, alebo odstránenie rizika.
   b) Pri návrhu bezpečnostných opatrení vychádzajú z bezpečnostných predpisov – vyhlášok, nariadení vlády, technických noriem, návodov na obsluhu a údržbu strojov a zariadení, zásad BOZP.
   c) Bezpečnostné opatrenia doplnia aj o vlastné opatrenia z interných predpisov spoločnosti na zaistenie BOZP, ako aj pracovných postupov a prevádzkovo-bezpečnostných predpisov na vykonávanie jednotlivých činností a podľa potreby o ďalšie.
   d) Pri navrhovaní bezpečnostných opatrení sa uprednostňuje kolektívna ochrana pred individuálnou ochranou.

Čl. 7
Poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP)

1) OOPP sú všetky prostriedky určené na individuálnu ochranu života a zdravia zamestnanca pri práci pred nebezpečnými, alebo škodlivými faktormi práce a pracovného prostredia.

2) Poskytovaním OOPP zamestnancom zamestnávateľ predchádza pracovným úrazom, ochoreniam, poruchám zdravia podmienených prácou a obmedzovať pôsobenie zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia na zamestnancov.

3) OOPP sa poskytujú všetkým osobám (zamestnanci, brigádnici na dohodu a pod) ak vykonávajú činnosti kde prídu do styku so škodlivými faktormi.

4) Vedúci zamestnanci PriF UK na všetkých stupňoch riadenia - Dekanát, Katedry, Referáty a Oddelenia v rozsahu svojich povinností sú povinní starať sa o zlepšovanie pracovných podmienok a ochranu zamestnancov pred poškodením zdravia pri vykonávaní činností.

5) Stanoviť rozsah a podmienky poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe vyhodnotenia analýzy rizík vyplývajúcich z pracovných procesov a pracovných činností zamestnancov pohybujúcich sa a pracujúcich v priestoroch PriF UK je účelom samostatnej smernice na poskytovanie OOPP.

6) Smernica na poskytovanie OOPP sa vypracováva v súlade so zákonom NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadením vlády SR č. 395/2006 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.

7) Zoznam OOPP si vypracuje každá súčasť PriF UK - Dekanát, Katedry, Referáty a jednotlivé Oddelenia PriF UK podľa potreby svojich pracovísk za súčinnosti s technikom BOZP. Zoznam bude súčasťou Smernice, za aktualizáciu Zoznamu prideľovaných OOPP zodpovedajú vedúci zamestnanci PriF UK.

Čl. 8
Pracovné úrazy

1) Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.[42]

2) Plnenie pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty.

3) V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh sú úkony potrebné na výkon práce a úkony počas práce zvyčajné alebo potrebné pred začiatkom práce alebo po jej skončení. Takými úkonmi nie je cesta do zamestnania a späť, stravovanie, ošetrenie, alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení, ani cesta na ne a späť. Vyšetrenie v zdravotníckom zariadení vykonávané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrenie pri prvej pomoci a cesta na ne a späť sú úkony v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh.

4) Ako pracovný úraz sa posudzuje aj úraz, ktorý zamestnanec utrpel pre plnenie pracovných úloh.[43]

5) Cesta do zamestnania a späť je cesta z bydliska zamestnanca do miesta vstupu do objektu zamestnávateľa, alebo na iné miesto určené na plnenie pracovných úloh a späť.

[42] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 195 ods. 2
[43] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 220 ods.3

6) Cesta z obce bydliska zamestnanca na pracovisko, alebo do miesta ubytovania v inej obci, ktorá je cieľom pracovnej cesty, ak nie je súčasne obcou jeho pravidelného pracoviska, a späť sa posudzuje ako potrebný úkon pred začiatkom práce alebo po jej skončení.[44]

7) Základné podmienky, postupy a povinnosti zamestnancov pri vzniku pracovných úrazov, iných úrazov ako pracovných úrazov a vzniku nebezpečných udalostí stanovuje smernica na určenie postupov pri vzniku úrazu a nebezpečnej udalosti, vytvorená v súlade s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov.

Čl. 9
Traumatologický plán

1) Následky úrazov sú v mnohých prípadoch závislé od poskytnutia rýchlej a účinnej pomoci postihnutým. To si vyžaduje, aby si všetci zamestnanci osvojili nielen bezpečnostné predpisy, ale aj zásady, postup a spôsob poskytovania prvej pomoci.

2) Postupy v prípade vzniku poškodenia zdravia, vrátane poskytnutia prvej pomoci a evakuácie zranených osôb sú obsiahnuté v traumatologickom pláne.

3) Traumatologický plán:

   a) formuluje zásady starostlivosti o zranených,
   b) vymedzuje prípravné opatrenia zabezpečenia starostlivosti o zranených a zodpovednosť vedúcich pracovníkov,
   c) určuje organizačné zásady pre postupy záchranných akcií, ktorých cieľom je dosiahnuť koordinovanú spoluprácu všetkých zložiek, ktoré sa na starostlivosti o zranených podieľajú.

Čl. 10
Požívanie alkoholických nápojov, omamných látok, alebo psychotropných látok

1) Zamestnávateľ je v zmysle § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 124/2006 Z. z. povinný zabezpečiť kontrolu či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok.

2) Postup pri vykonávaní kontrol požitia alkoholických nápojov a iných omamných látok a určenia okruhu zamestnancov, ktorí sú oprávnení a povinní realizovať kontrolu ustanoví smernica na kontrolu požívania alkoholických nápojov a iných omamných látok.

[44] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 221

Čl. 11
Výchova a vzdelávanie v oblasti BOZP

1) Cieľom výchovy a vzdelávania v oblasti BOZP je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií, resp. vedomostí pre bezpečný výkon pracovných činností, ale aj vedomostí o zásadách bezpečného správania a konania zamestnancov pri práci.

2) Zásady odbornej prípravy zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v PriF UK, základné práva a povinnosti zamestnancov spoločnosti pri zabezpečovaní odbornej prípravy v oblasti BOZP stanovuje smernica na určenie podmienok organizácie výchovy zamestnancov v oblasti BOZP.

Čl. 12
Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu

1) Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu sa vykonáva na základe hodnotenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a výsledkov lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci u zamestnanca:
   a) ktorý vykonáva prácu zaradenú do tretej kategórie, alebo štvrtej kategórie,
   b) pri opakovanom výskyte choroby z povolania u rovnakej profesie na tom istom pracovisku,
   c) ktorého zdravotnú spôsobilosť na prácu vyžaduje osobitný predpis,
   d) ktorý vykonáva prácu zaradenú do druhej kategórie, tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, ak túto prácu nevykonával viac ako šesť mesiacov zo zdravotných dôvodov,
   e) ktorý vykonáva prácu zaradenú do druhej kategórie pri expozícii karcinogénnym faktorom, mutagénnym faktorom alebo reprodukčne toxickým faktorom.[45]

2) Povinnosť zamestnanca podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu upravuje osobitný predpis.[46]

3) Lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci sa vykonávajú:
   a) pred uzatvorením pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu, alebo pred začatím výkonu práce fyzickej osoby – podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby,
   b) v súvislosti s výkonom práce,
   c) pred každou zmenou pracovného zaradenia,
   d) pri skončení pracovnoprávneho vzťahu, alebo obdobného pracovného vzťahu, alebo pri skončení výkonu práce fyzickej osoby – podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, zo zdravotných dôvodov,
   e) po skončení pracovnoprávneho vzťahu, alebo obdobného pracovného vzťahu, ak o to zamestnanec požiada bývalého zamestnávateľa, u ktorého vykonával prácu s rizikovými faktormi podľa § 30 ods. 1 písm. j) jedenásteho bodu s neskorými následkami na zdravie.[47]

[45] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 1
[46] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 2
[47] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 9

4) Lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci sa vykonávajú
   a) jeden **raz za dva roky** u zamestnanca ak vykonáva práce zaradené do tretej kategórie,
   b) jeden **raz za rok** u zamestnanca ak vykonáva práce zaradené do štvrtej kategórie. [48]

5) Lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci sa vykonávajú jeden raz za tri roky.[49]

6) Lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci sa vykonávajú jeden raz za tri roky pri prácach s rizikovými faktormi s neskorými následkami na zdravie, ktoré sú zaradené do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie.[50]

7) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa zamestnanec pracujúci v noci podrobil posúdeniu zdravotnej spôsobilosti na prácu v noci:
   a) pred zaradením na nočnú prácu,
   b) pravidelne podľa potreby, najmenej raz za rok,
   c) kedykoľvek v priebehu zaradenia na nočnú prácu pre zdravotné poruchy vyvolané výkonom nočnej práce,
   d) ak o to požiada tehotná žena, matka do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiaca žena.[51]

8) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu na základe výsledkov lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci mladistvého zamestnanca:
   a) pred preradením mladistvého zamestnanca na inú prácu,
   b) pravidelne, podľa potreby najmenej raz za rok, ak osobitný predpis neustanovuje inak.[52]

9) V podmienkach PriF UK sa zdravotná spôsobilosť na prácu formou vstupných, periodických, mimoriadnych a výstupných lekárskych prehliadok posudzuje u vytipovaných profesiách, zoznam vedú poverené osoby PriF UK .

Čl. 13
Pracovná zdravotná služba

1) Vykonávanie pracovnej zdravotnej služby v PriF UK je zabezpečované dodávateľským spôsobom.

2) Pracovná zdravotná služba vykonáva zdravotný dohľad pre zamestnancov a poskytuje odborné a poradenské činnosti zamestnávateľovi na plnenie jeho povinností podľa § 30 ods. 1 písm. a) až d), f), k) až m) v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci. [53]

3) Náplň činnosti pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do prvej kategórie, alebo druhej kategórie:

[48] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 10
[49] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 11
[50] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30e ods. 12
[51] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 98 ods. 3
[52] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 176 ods. 1
[53] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30a ods. 1

a) posudzuje zdravotné riziko z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a na základe tohto posúdenia vypracuje pre zamestnávateľa posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika; ak posudzuje zdravotné riziko podľa § 30 ods. 1 písm. c) a nezistí zmenu pracovných podmienok, ktorá by mohla mať vplyv na mieru zdravotného rizika alebo kategóriu práce z hľadiska zdravotného rizika, vypracuje pre zamestnávateľa písomný záznam o posúdení rizika,
b) navrhuje zamestnávateľovi opatrenia na zníženie, alebo odstránenie zdravotného rizika a upozorňuje ho na prácu so zvýšenou mierou zdravotného rizika,
c) poskytuje zamestnávateľovi a zamestnancom poradenstvo zamerané na:
   i. plánovanie a organizáciu práce a odpočinku zamestnancov vrátane usporiadania pracovísk a pracovných miest a spôsob výkonu práce z hľadiska ochrany zdravia,
   ii. ochranu zdravia pred nepriaznivým vplyvom faktorov práce a pracovného prostredia, alebo technológií, ktoré sa používajú alebo plánujú používať,
   iii. ochranu pred chorobami z povolania a ochoreniami súvisiacimi s prácou.

b) zúčastňovanie sa na:
   i. zlepšovaní pracovných podmienok a na vyhodnocovaní nových zariadení a technológií z hľadiska
   ii. ochrany zdravia,
   iii. organizovaní vzdelávania vybraných zamestnancov na poskytovanie prvej pomoci, alebo
   iv. vzdelávaní vybraných zamestnancov na poskytovanie prvej pomoci podľa osobitného predpisu,
   v. spolupráca so zamestnávateľom pri poskytovaní informácií zamestnancom, vzdelávania a výchovy v oblasti ochrany a kladného ovplyvňovania zdravia, hygieny, fyziológie, psychológie práce a ergonómie,
   vi. vykonáva lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu, ak je lekárom poskytujúcim zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia, špecializačnom odbore pracovné lekárstvo, alebo v špecializačnom odbore služby zdravia pri práci.[54]

4) Náplň činnosti pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie:
   a) posudzuje zdravotné riziko z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a na základe tohto posúdenia vypracuje pre zamestnávateľa posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika; ak posudzuje zdravotné riziko podľa § 30 ods. 1 písm. c) a nezistí zmenu pracovných podmienok, ktorá by mohla mať vplyv na mieru zdravotného rizika, alebo kategóriu práce z hľadiska zdravotného rizika, vypracuje pre zamestnávateľa písomný záznam o posúdení rizika,
   b) vypracováva návrh na zmenu, alebo vyradenie prác z tretej kategórie, alebo štvrtej kategórie,
   c) navrhuje zamestnávateľovi opatrenia na zníženie zdravotného rizika, alebo odstránenie zdravotného rizika,
   d) vykonáva lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu,
   e) poskytuje zamestnávateľovi a zamestnancom poradenstvo zamerané na:
      i. plánovanie a organizáciu práce a odpočinku zamestnancov vrátane usporiadania pracovísk a pracovných miest a spôsobu výkonu práce z hľadiska ochrany zdravia,

[54] V zmysle Zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. § 30ab

ii. ochranu zdravia pred nepriaznivým vplyvom faktorov práce a pracovného prostredia alebo technológií, ktoré sa používajú alebo plánujú používať,
iii. ochranu pred chorobami z povolania a ochoreniami súvisiacimi s prácou,

f) zúčastňuje sa na:
i. zlepšovaní pracovných podmienok a na vyhodnocovaní nových zariadení a technológií hľadiska ochrany zdravia,
ii. činnostiach spojených so zaraďovaním zamestnancov na pracovnú rehabilitáciu,
iii. rozboroch pracovnej neschopnosti, chorôb z povolania a ochorení súvisiacich s prácou,
iv. organizovaní prvej pomoci pri ohrození života alebo zdravia zamestnancov,
v. organizovaní vzdelávania vybraných zamestnancov na poskytovanie prvej pomoci, alebo vzdelávaní vybraných zamestnancov na poskytovanie prvej pomoci podľa osobitného predpisu,
vi. zabezpečovaní rekondičného pobytu,

g) spolupracuje so zamestnávateľom pri poskytovaní informácií zamestnancom, vzdelávania a výchovy v oblasti ochrany a kladného ovplyvňovania zdravia, hygieny, fyziológie, psychológie práce a ergonómie.[55]

Čl. 14
Ochrana nefajčiarov

1) Úlohou PriF UK je chrániť zdravie a posilniť prevenciu pri ochrane zdravia pri práci zamestnancov a za tým účelom takisto utvárať zabezpečenie ochrany nefajčiarov pred škodlivým vplyvom tabakového dymu.

2) Z tohto dôvodu vedenie PriF UK v súlade so zákonom NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má vydaný pokyn na určenie podmienok súvisiacich s fajčením v priestoroch PriF UK.

Čl. 15
Ručná manipulácia s bremenami

1) Ručná manipulácia s bremenami je akékoľvek premiestňovanie, alebo nesenie bremena vrátane ľudí a zvierat jedným zamestnancom, alebo viacerými zamestnancami, jeho zdvíhanie, podopieranie, ukladanie, tlačenie, ťahanie, alebo iné pohybovanie, ktoré z dôvodu vlastností bremena, alebo nepriaznivých ergonomických faktorov predstavujú riziko poškodenia zdravia, najmä chrbtice zamestnancov.[56]

2) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť organizačnými opatreniami, alebo používaním primeraných prostriedkov, najmä mechanických zariadení, vylúčenie ručnej manipulácie zamestnancov s bremenami.

[55] V zmysle Zákona č. 355/2007 Z. z. § 30ad
[56] V zmysle Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z. z. . § 2

3) Ak ručnú manipuláciu s bremenami nemožno vylúčiť, zamestnávateľ vykoná primerané organizačné opatrenia, použije primerané prostriedky a zamestnancov vybaví takými prostriedkami, aby sa vylúčilo alebo znížilo riziko poškodenia zdravia vyplývajúce z ručnej manipulácie s bremenami so zohľadnením faktorov súvisiacich s rizikom poškodenia zdravia pri ručnej manipulácii s bremenami.[57]

4) Zamestnávateľ zohľadní smerné hmotnostné hodnoty dvíhaných a prenášaných bremien a organizačne zabezpečí dodržiavanie limitov a ustanovení príslušných predpisov.

Čl. 16
Osobitné skupiny zamestnancov

1) Osobitné skupiny zamestnancov sú tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiace ženy, mladiství a zamestnanci so zdravotným postihnutím.[58]

2) Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u
   a) zamestnancov na odlúčených pracoviskách,
   b) zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami,
   c) osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie.[59]

3) P**racovné podmienky žien, tehotných žien, matiek do konca deviateho mesiaca po pôrode:**

   a) Zamestnávateľ je povinný pri všetkých prácach a na pracoviskách, spojených so špecifickým rizikom vystavenia tehotnej ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacej ženy pôsobeniu škodlivých faktorov, vplyvov, procesov alebo pracovných podmienok, posúdiť charakter, stupeň a trvanie takého vystavenia. Zamestnávateľ vyhodnotí všetky riziká pre ich bezpečnosť a zdravie a na základe odborného posúdenia zdravotnej spôsobilosti z hľadiska možných účinkov na tehotenstvo alebo dojčenie takej ženy príslušným lekárom rozhodne o prijatí potrebných opatrení. [60]
   b) Tehotnú ženu, matku do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacu ženu nemožno za žiadnych okolností nútiť, aby vykonávala práce, pri ktorých sa zistilo možné ohrozenie jej bezpečnosti a zdravia a možné účinky na jej tehotenstvo alebo dojčenie.[61]
   c) Zamestnávateľ informuje tehotnú ženu, matku do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacu ženu a zástupcov zamestnancov o výsledkoch posúdenia rizika a o všetkých opatreniach, ktoré prijme na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.[62]

[57] V zmysle Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z. z. . § 4
[58] V zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. § 3 písm. c)
[59] v zmysle Zákona NR SR č. 124/2006 § 6 ods. 1 písm. r)
[60] V zmysle Nariadenia vlády č. 272/2004 Z. z. § 3
[61] V zmysle Nariadenia vlády č. 272/2004 Z. z. § 4
[62] V zmysle Nariadenia vlády č. 272/2004 Z. z. § 5

4) **Zakázané práce ženám – všeobecne**:

a) Tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiace ženy nesmú byť zamestnávané prácami, ktoré sú pre ne fyzicky neprimerané, alebo škodia ich organizmu.[63]

5) **Zakázané práce tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode**:

a) Ak tehotná žena vykonáva prácu, ktorá je tehotným ženám zakázaná, alebo ktorá podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, je zamestnávateľ povinný vykonať dočasnú úpravu pracovných podmienok.
b) Ak úprava pracovných podmienok nie je možná, zamestnávateľ ženu preradí dočasne na prácu, ktorá je pre ňu vhodná a pri ktorej môže dosahovať rovnaký zárobok ako pri doterajšej práci v rámci pracovnej zmluvy, a ak to nie je možné, preradí ju po dohode s ňou aj na prácu iného druhu.
c) Ak dosahuje žena pri práci, na ktorú bola preradená bez svojho zavinenia, nižší zárobok ako pri doterajšej práci, poskytuje sa jej na vyrovnanie tohto rozdielu vyrovnávací príspevok v tehotenstve a v materstve podľa osobitného predpisu.
d) Ak nemožno tehotnú ženu preradiť na pracovné miesto s dennou prácou, alebo na inú vhodnú prácu, zamestnávateľ je povinný poskytnúť jej pracovné voľno s náhradou mzdy.
e) Tieto ustanovenia platia rovnako o matke do konca deviateho mesiaca po pôrode a o dojčiacej žene.[64]
f) Postup pre určenie prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy, zakázaných mladistvým zamestnancom v podmienkach PriF UK stanovuje smernica na určenie zakázaných prác a pracovísk ženám a mladistvým zamestnancom.
g) Zoznam zakázaných prác tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám a zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy je uvedený v Prílohe k smernici na určenie zakázaných prác a pracovísk ženám a mladistvým zamestnancom.

6) **Pracovný čas tehotných žien, žien a mužov starajúcich sa o deti a zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou:**

a) Zamestnávateľ je povinný prihliadať pri zaraďovaní zamestnancov do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a žien a mužov starajúcich sa o deti.
b) Ak požiada tehotná žena a žena, alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas, alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, zamestnávateľ je povinný ich žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody.
c) Ak požiada žena, alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako osem rokov o domácku prácu, teleprácu, alebo o prácu z domácnosti podľa § 52 ods. 2 na účely starostlivosti o dieťa, zamestnávateľ je povinný poskytnúť im písomnú odôvodnenú odpoveď, ak ich žiadosti nevyhovel v primeranej lehote. Pri posudzovaní žiadosti zamestnávateľ prihliada na jeho úlohy a oprávnené záujmy zamestnanca.

[63] V zmysle Zákona č. 311/2001 Z. z. § 161 ods. 1
[64] V zmysle Zákona č. 311/2001 Z. z. § 162

d) Tehotná žena, žena, alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako tri roky, osamelá žena, alebo osamelý muž, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov, sa môžu zamestnávať prácou nadčas len s ich súhlasom. Pracovná pohotovosť sa s nimi môže len dohodnúť.[65]

7) **Pracovné podmienky mladistvých osôb:**

a) Mladistvý zamestnanec je zamestnanec mladší ako 18 rokov.[66]
b) Zamestnávateľ je povinný utvárať priaznivé podmienky na všestranný rozvoj telesných a duševných schopností mladistvých zamestnancov aj osobitnou úpravou ich pracovných podmienok. Pri riešení dôležitých otázok týkajúcich sa mladistvých zamestnávateľ úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami mladistvých. [67]
c) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu mladistvých zamestnancov, ktorých zamestnáva v pracovnom pomere. Evidencia obsahuje aj dátum narodenia mladistvých zamestnancov.[68]
d) Zamestnávateľ môže zamestnávať mladistvých zamestnancov len prácami, ktoré sú primerané ich fyzickému a rozumovému rozvoju, neohrozujú ich mravnosť, a poskytuje im pri práci zvýšenú starostlivosť.[69]
e) Zamestnávateľ je povinný pri všetkých prácach a na pracoviskách spojených so špecifickým rizikom z vystavenia mladistvého zamestnanca škodlivému pôsobeniu fyzikálnych, chemických, biologických faktorov, vplyvov a procesov posúdiť, vyhodnotiť všetky riziká pre jeho bezpečnosť a zdravie a na základe odborného posúdenia príslušného lekára o zdravotnej spôsobilosti mladistvého zamestnanca rozhodnúť o prijatí potrebných opatrení.[70]
f) Zamestnávateľ informuje mladistvého zamestnanca a zástupcov zamestnancov o výsledkoch posúdenia rizika a o všetkých opatreniach, ktoré prijme na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.[71]

8) **Zakázané práce mladistvým osobám:**

a) Mladistvý zamestnanec nesmie byť zamestnávaný prácami pod zemou pri ťažbe nerastov, alebo pri razení tunelov a štôlní.[72]
b) Mladistvý zamestnanec nesmie byť zamestnávaný prácami, ktoré so zreteľom na anatomické, fyziologické a psychické zvláštnosti v tomto veku sú pre neho neprimerané, nebezpečné ,alebo jeho zdraviu škodlivé.[73]
c) Zamestnávateľ nesmie zamestnávať mladistvých zamestnancov ani prácami, pri ktorých sú vystavení zvýšenému nebezpečenstvu úrazu alebo pri ktorých výkone by mohli vážne ohroziť bezpečnosť a zdravie spoluzamestnancov alebo iných osôb.[74]
d) Zoznam zakázaných prác mladistvým zamestnancom vedie PriF UK v Prílohe k smernici na určenie zakázaných prác a pracovísk ženám a mladistvým zamestnancom, pričom

[65] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 164
[66] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 40 ods. 3
[67] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 171 ods. 1
[68] V zmysle Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. § 171 ods. 2
[69] V zmysle Zákona č. NR SR 311/2001 Z. z. § 173
[70] V zmysle Nariadenia vlády SR č. 286/2004 Z. z. § 3 ods. 1
[71] V zmysle Nariadenia vlády SR č. 286/2004 Z. z. § 4
[72] V zmysle Zákona č. 311/2001 Z. z. § 175 ods. 1
[73] V zmysle Zákona č. 311/2001 Z. z. § 175 ods. 2
[74] V zmysle Zákona č. 311/2001 Z. z. § 175 ods. 4

zamestnávateľ plní povinnosti voči mladistvému zamestnancovi aj pri iných prácach a pracoviskách než je uvedené v danej prílohe.

Čl. 17
Súvisiace právne predpisy

1) Jedná sa o právne predpisy ktoré vznikajú pri zabezpečovaní činností popísaných v tejto smernici a majú priamu súvislosť so zabezpečovaním jednotlivých činností popísaných v tejto smernici:

- Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)
- Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami
- Nariadenie vlády SR č. 272/2004 Z. z. ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien
- Nariadenie vlády SR č. 286/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní mladistvých zamestnancov
- Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
- Vyhláška č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností
- Vyhláška č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia

Čl. 18
Záverečné ustanovenia

1) Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov, ktorí sú so zamestnávateľom v pracovnoprávnom alebo obdobnom pracovnom vzťahu a primerane aj pre:
   a) podnikateľov a fyzické osoby vykonávajúce činnosti pre PriF UK,
   b) zamestnancov iných zamestnávateľov, ktorí majú prevádzku v priestoroch PriF UK,
   c) študentov PriF UK,
   d) iné osoby, ktoré sa s vedomím PriF UK pohybujú v priestoroch PriF UK.

2) Na osoby, ktoré sú pre zamestnávateľa činné na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, sa vzťahuje táto smernica v súlade s § 18 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v rozsahu vyplývajúcom z týchto dohôd.

3) Túto smernicu je možné meniť len formou číslovaného dodatku.

4) Táto smernica PriF UK je dostupná na webovom sídle fakulty v časti legislatíva.

5) Táto smernica dekana fakulty nadobúda platnosť 16.6.2025 a účinnosť 1.7.2025.

Zoznam príloh

Príloha č. 1 : Koncepcia politiky BOZP

V Bratislave 16.6.2025

prof. RNDr. Peter Fedor, DrSc.
Dekan PriF UK